

«cratissima Virgini comandantes, rogarunt, ut invocantibus opem ferrent. Adfuit Beata Virgo, & latrones increpavit, quod ita inhumane suos servos tractaverint, seque ipsam esse dixit, quae associabat. corone pensum devote solventes. Hac visione teriti, & increpatione compuncti latrones, à viis suis pessimis recedentes, Fratrum Minorum institutum subierunt, & ubique retulerunt, quae propriis oculis conspexerant.

2. «Hinc invaluit mos in Ordine Minorum, transivique ad alios, coronam Beatæ Virginis recitandi, quæ oratione Dominica septies, & salutatione Angelica septuagies & bis, repetita, in honorem septuaginta duorum annorum, quibus Sacratissima Virgo, juxta probabilior sententiam vixit, & gaudiorum septem ab ipsa complendam pii viri asseverant. Ut vero amplius hæc cresceret pietas, crebra fecerunt miracula. Etenim post paucos annos ipse adolescens decedens, visus est in cœlum efferri, rosas, & liliis circumdatus, atque inter brachia Sacratissimæ Virginis exceptus, floribus coronari.

3. «Consodalis alter firmiter constituit quotidie coronam hanc recitare ante prandium, sed semel oblitus, dum manducare incepit, recordatus est omissionis. Petiit licentiam abeundi, receptique se in templum, ubi coram Beatæ Virginis altari, quod solebat, pensum solvebat. Dum his immoraretur, misit Guardianus exploratum quid ageret, aut quo abierit. Visus est genulexus orans, & Angelos duos per brevia intervalla excipere ex ore ejus rosas, & post decimam quamque lapidem pretiosum, & ex his contextam coronam imponisse capiti. Beatæ Virginis adstantis. Retulit omnia Explorator Præfecto, hic vero obedientie præcepto ab orante confessionem orandi extorsit.

4. «Simile quid accidit Anconæ in Marchia. Beatus Gabriel Anconitanus Guardianus, admirandæ pietatis vir, præcepit Ludovico Albanensi tyroni, ut singulis diebus antequam manducaret, obsequium istud Beatæ Virgini præstaret. Quadam die toto tempore antemeridiano domesticis ministeriis implicitus, non potuit. Dum hoc assederet, interrogatus à Superiore, nam pensum hoc Beatæ Virginis illo die persolverit, & passus non fecisse, jussus est in ecclesiam abire, atque omissionem compensare. Abiit, fecit, oravit coram altari, præcipue hanc noxam sibi dimitti. Submisit postea Superior, qui investigaret, an vere obedierit? visus est ferme eodem modo, quo alter orante, atque ejus precibus aptatam corollam Beatæ Virginis capiti circumduci. Retulit hic quæ vldit; missi deinde alii, qui etiam idipsum perspexerunt, accessit demum ipse Guardianus, & quæ reliqui, conspexit. Hinc amplius devotionem Novitio commendavit, & ceteris fratribus imitandam proposuit, & diurno tempore, illo loco, quo Novitius orabat, perseveravit suavissimus odor rosarum, & liliorum.

5. «Frater Petrus est civitate Pennensi oriundus, socius B. Thomæ Florentini, & primus inter Observantes provincie Sancti Bernardini, laicus vir miræ perfectionis, & assidua orationis, qui aliquoties visus est per horas quinque immobilis, brachiis in crucis modum protensis hæsisse, facie interim Solis instar resplendente; aliquoties etiam est terra in altum elevatus; hæc etiam ferebatur devotione, ut quotidie his præcandis formulis Beatam Virginem salutaret. Semel accidit, dum construendo coenobio Sanctæ Mariæ Podii Orsonæ adlaboraret, ut diurno labore fessus oblivisceretur coronam recitare. Dum iret cubitum, meminit omisi pensum Mariani, statimque recessit ad oratorium, dicturus quæ solebat. Ab incepta corona paulo post somno correptus, absolvere non potuit. Dormitandi apparatus Beata Virgo Angelis duobus associata dixit: Dormi, & requiesce, dilecte fili, satis orasti laboribus fessus, obedientiæ, & charitatis operibus addictus, & offerri fecit per Angelos in lectum. Ad matutinas preces expergefactus, comperit visionem, quam habuit, veram fuisse, non imaginariam.

6. «Simile ferme per omnia accidit cuidam fratri adolescenti in provincia Romana, die quadam distra-

cto in hospitibus recipiendis. Rem omnem deprædicabat Frater Laurentius de Monte Calerio, Vicarius ejusdem provincie, vir probatissimus vitæ, Beatæ Virginis Mariæ cultor studiosissimus. Qui de hac re scribitur, suspicatur ista eidem Laurentio in sua juventute accidisse.

7. «In provincia Sancti Francisci, & Comitatu Assisili fuit quidam vir religiosissimus, pietate, & prophetia dono insignis, qui devotionem hanc omni hominum generi, magnis, & parvis, nobilibus, & infimis, senibus & junioribus perpetuo inculcabat, propterea Frater Jacobus de Corona nuncupatus. In omnibus tribulationibus, & necessitatibus ad has preces recurrerebat, & opem reportabat, rebusque dubiis dabat responsa. In Burgo Sancti Sepulchri, dum ageretur de destruendo conventu Minorum extra moenia posito, ne hostibus Neapolitanis cito adventuris foret præsidio, rogavit Jacobus Commissarium à Senatu Florentino in hanc rem emandatum, ut à ruina paululum persederet, donec ille Beatæ Virginis implorat auxilium. Assuetus suæ precum genere salutavit, rogavitque, ut domum, in qua tot ei coronæ quotidie tam à se, quam à reliquis fratribus offerbantur, servaret indemnem. Responsum accepit non accessuros hostes, sed ab omnibus Florentinorum terminis brevi discessuros; quod post paucos dies ipse probavit eventus. Eo in loco, postquam varia pararrat miracula, & sacrosancta suscepit Ecclesiæ Sacramenta, migravit ad Dominum. Animam ad cœlos evehi inter multitudinem Angelorum visum est, & exequiis interfuit populus universus.

8. 9. 10. «Bernardinus Feltrensis Veronæ, in eremitorio Pescatie, provincie Sancti Antonii, narrabat se in urbe accidisse, ut frater quidam pius in quodam Ecclesiæ angulo, formula hac orandi devote uteretur, & ab alto viderentur ei astidisse Angeli, qui ad singulas salutationes Angelicæ coronæ auræ Virginem redimerent, & rosam, aut lilium porrigerent. Referat etiam, in eadem provincia Antonium Rubem Forojulensem, hinc pietatis generi addictissimum, dum comitaretur senem quemdam provincie Vicarium, in civitate Vicentiæ, sub continuo aquarum diluvio, invocata B. Virgine, & positus precariis orbiculis in capite, neque una guttula madefactum, sed sicca veste in urbem omnibus admirantibus pervenisse. Frater Franciscus Sulmonensis provincie Sancti Bernardini, vir laudabilis, & pius retulit adolescentem quemdam visitandum apud Minoritas, toties quoties accedebat, ut religiosæ vestis indueretur, revocatum variis tentationibus, quas demum nullo negotio superavit, recitata corona aliquoties coram B. Virginis effugie.

11. 12. 13. 14. «Prædictus Feltrensis publice prædicavit, scholarem Perusinum, nobilis adolescentulæ amore insanientem, magicis incantationibus usum, ut potiretur, sed omnes elusus, etiam ipsius demonis confessione, quod singulis diebus coronam hanc Beatæ Virgini puella consecraret. Improbè etiam vitæ hominem, qui ex summa desperatione demones in suum convocavit interitum, ab eisdem sibi apparentibus responsum accepisse, nocere non posse, quotidie has preces recitari. Ticieni dixit ex suggesto nobilem quandam matronam docuisse hunc Virginis cultum suos filios puerulos, summo mane singulis diebus exhibendum, atque ex his unum in flumen decidisse: matrem edem, & multis corpus quærentibus super aquas involuolum apparuisse, & dixisse, se beneficio illius Virginis servatum, cui ex matris disciplina matutinas adaptabat coronas. Pellicem etiam, propter quam multa porta erant scandala, & homicidia, demum lethaleri susciatam, & in foream projectam, apparente, & protegente B. Virgine, propter hanc quotidianam devotionem, eo usque vixisse, donec adveniret Confessorius, & rite se accusanti reatum inveniret absolutio-nem, statimque expraxisset.

15. 16. «Volaterris anno MCCCCLIV. devota femina, antequam iret cubitum cum suis filiis, hæc formula oravit. Accidit, ut illa nocte tectum oppressum nimio pondere nivis corrueret, sed nihil nocuit, paucis arundinibus circa lectum compositis, totam molem

cum omnium admiratione sustententibus. In oppido Sartiani in eadem provincia Etruricæ, & Ecclesia Minorum, irruentes duo sicarii in duos incolas Castri plebis, hujus cultus Mariani perpetuos observatores, uni nocere non poterant, alteri licet vulnera multa inflixerint, vivus, & sanus præter omnium expectationem apparuit. Hæc & alia multa collegerunt, qui de recitanda Virginis corona, ejusque virtute pie scripserunt.

«Ob hæc, & alia miracula coepit à nostris Religiosis de Observantia virginis in tota Seraphica Religione, & in universo Orbe hic sanctus usus, & singularis devotio coronæ Beatissimæ Virginis Mariæ, omnibus fervide exhortando ad frequentandam hanc tam acceptam B. M. Virginis, & Fidelibus sic proficuum devotionem; ita ut brevi intervallo temporis fuerit ab omnibus Mariæ devotis in praxim deducta, & à Romanis Summis Pontificibus approbata, valde commendata, & Indulgentiis ditata, ac decorata, & signanter à Leone X. Brevis incipiente Exponi nobis: & alio incipiente Dum præcelsa: in quo concessit Indulgentiam Plenariam omnibus Fratribus, & Sororibus Ordinis Fratrum Minorum, & consequenter Tertiariis, & Cordigeris recitantibus dictam coronam B. M. V. v. 72. Ave Maria, & 7. Pater noster, cum adhuc uno Pater, & Ave pro Summo Pontifice; quam Paulus V. post generalem Indulgentiarum Regularibus concessurum revocationem, de novo concessit 8. Julii 1608. ad instantiam Patris Ludovici à S. Joanne Evangelista Commissarii Generalis Ultramontane familie Minorum de Observantia, ut refert Lantusa in theatro Regularium, verb. Indulgentia num. 3. At Innocentius XI. Brevis incipiente Exponi nobis: firmam esse voluit, atque sancivit, ut patet in Rubricis novi Brevarii nostri Franciscani confirmatis ab Innocentio XII. num. 90. Et hæc Indulgentiam applicabilem esse etiam defunctis expresse docent Candidus Brugnoius in speculo Clericorum tract. 3. cap. 15. resol. 10. Petrus Antonius de Venetiis in viridario Seraphico italice impresso tom. 2. part. 7. cap. 10. in fine, & alii passim innixi etiam speciali Brevis Gregorii XV. edito sub die 10. Novemb. 1622. in quo concessit, quod Fratres Minores, Clarissæ, & Tertiarii, quibus additi sunt Cordigeri, possint applicare per modum suffragii omnes Indulgentias, & opera meritoria animabus Purgatorii. Vide verb. Indulgentia art. 5. num. 10. & 12.

104. «Novitii Regulares admitti debent juxta formam decretorum Clementis VIII. & constitutionum Ordinum peculiarium; nec sine gravi casu minuendum est ipsi probationis tempus; Benedic. XIV. tom. 2. constit. 47. incip. Si datum hominibus: Novitius expleri debet in Coenobio ad institutionem Novitiorum designato sub pena nullitatis professionis; Idem ibid.

106. «Magna inter Doctores quæstio est, an Abbates, quibus jus est conferendi primam tonsuram, & minores ordines subditis suis Regularibus, possint eos conferre Novitiis. Resolutio autem hujus quæstionis inde pendet, an Novitii accesseri possunt subditis Regularibus quibus tantum possunt Abbates primam tonsuram, & minores ordines conferre.

107. «Affirmat autem Pirhing. ad tit. decretal. de Temp. Ord. num. 55. Krimer ad eundem titulum n. 2117. Engel. de priviil. monast. privileg. 49. Schimer jurisprud. canon. citat. lib. 1. tract. 4. cap. 2. sect. 2. §. 1. Negant vero clar. mem. Cardinal. Petra in comment. ad constit. Apostol. constit. univ. Urban. II. sect. 2. num. 20. Mirand. in manual. Prælator. tom. 1. q. 38. art. 9. Pax Jordan. diversar. lucubr. tom. 1. lib. 3. tit. 3. num. 60. Tamburini. de jure Abbat. tom. 2. disp. 10. q. 10. num. 4.

109. «At amplectenda omnino est negativa sententia, quam tenuit Sacra Congr. Concil. interpretes in Mutinen. Ordinationis 14. Maji 1689. In hac causa enim, tametsi definitum fuerit Abbatem Cassinensem hæc potuisse primam tonsuram conferre Oblato; idem tamen dicendum est de Novitio, quippe qui non secus ac Oblatus, subditus Regularis dici nequit.

111. «Utum autem collatio primæ tonsuræ, & Ordinum Minorum facta Novitio sit tantum illicita, an etiam in-

valida, vide apud Grueber de privileg. disp. 7. sect. 2. num. 18. & seq.

De Ordinarii licentia ex Concil. Trid. sess. 25. c. 16. de Regul. in renuntiationibus Novitiorum intra duos menses ante professionem requisita, de qua agit Auctor à num. 39. ad plur. seq. quæri solet, & quidem maxima animorum contentione, utrum requisita ea sit pro extrinseca solemnitate, an pro forma. In variis Doctores abierunt opiniones. At Rota tenet eam pro forma requisitam esse, ut novissime in Romana, seu Januæ. Successionis 9. Decemb. 1746. §. 8. coram clar. memor. Millin. & 26. Junii 1747. §. 8. coram Reverendissimo Cortada.

Valde autem utilis est hæc observatio; eo enim ipso, quod hæc licentia non pro solemnitate extrinseca, sed pro forma est requisita, sequitur hinc, quod si ea hæud interveniat in ipso actu renuntiationis, præsumi hæud possit ex observantia, licet triginta annorum. Ex hac enim observantia præsumi potest solemnitas extrinseca actus, non item forma ejusdem actus, ut confutatis omnibus contrariis respondit idem Sacrum Tribunal Rotæ in dict. Romana, seu Januæ. Successionis 9. Decemb. 1746. §. 7. & seq. coram clar. mem. Millin. & 6. Junii 1747. §. 8. & plur. seq. coram Reverend. Cortada.

Quid si ipsa licentia enunciata sit in instrumento renuntiationis, minime tamen reperitur? Hoc in casu posse eam præsumi ex observantia triginta annorum placuit eidem Supremo Auditorio Rotæ in dict. dectionibus, locis mox citatis. At si ipsa nec enunciata in instrumento renuntiationis sit, præsumi hæud potest ex dicta observantia triginta annorum.

Nec illud est hic reticendum, quod ex eo, quod hæc licentia requisita est pro forma actus, nec juramento renuntiare ei valet Novitius; Rota in dict. Romana, seu Januæ. Successionis 9. Decemb. 1746. §. 8. coram clar. memor. Millin. & 26. Junii 1747. §. 8. coram Reverendiss. Cortada. &

NUMMUS.

Vide verb. Emptio art. n. 7. & 9. (& Moneta.)

NUNTIUS.

NUNTIUS. Vide verb. Legatus.

• Nuntii Sedis Apostolicæ offendi prohibentur sub pena excommunicationis; Benedic. XIV. tom. 1. constit. 14. incip. Pastoralis §. 11. Nuntius Apostolicæ Sedis admittitur facultas dispensandi quoad clausuram; Idem constit. 39. incip. Regularis disciplina §. 4. & constit. 4. inc. Salutare §. 3. Nuntio Poloniæ admittitur facultas dispensandi quoad formalitates præscriptas in celebratione Matrimonii; Idem constit. 85. incip. Nimiam §. 16. Arbitrio Nuntii Apostolici Venetiis existentis permissum Neophytis ad Fidem conversis Venetiis in loco pio Catechumenorum Matrimonium contrahere cum filio deli absque interpellatione prioris conjugis in infidelitate relicti; Idem constit. 117. incip. In suprema. Nuntii Apostolici in Computisteria Camerali rationes exhibere tenentur de pecuniis Camera à se administratis; Idem tom. 2. const. 6. incip. Apostolicæ Sedis num. 26. Nuntius Sedis Apostolicæ injungitur, ut super Episcoporum Residentia invigilet; Idem constit. 18. incip. Ad universa: &

NUNDINE.

NUNDINE sunt de rebus majoribus semel in anno, vel saltem raro in eodem loco; negotiatoribus de longinquo convenientibus; Bened. XIV. tom. 1. const. 144. in-

incip. Ab eo tempore: 16. Nundinae ecclesiasticis legibus saepe interdicitur fuerunt diebus festis; Idem ibid. §. 18. Sed ob generalem consuetudinem, & necessitatem hominum tolleranda sunt, Idem ibid. §. 25. Prohibentur tamen agitata commercia certis per diem festum horis, & constituit. 105. incip. Paternae Charitatis §. 2. Prorogatis diebus nundinarum, & indultorum ad eas celebrandas concessorum; Idem ibid. Nundinae in civitate Senogalliensis celebrari jubentur per septemdecim postremos dies mensis Julii, cum privata, exemptionibus, & privilegiis. Idem cit. constit. 105. incip. Paternae: Vide in addit. ad verb. Festa. (Vide lit. M pag. 68. col. 2.)

NUPTIARUM

SUMMARIUM.

- 1 Nuptiarum unde dicta.
2 Feminae dum maritantur, cur velentur.
3 In nuptiis quare a sponso datur annulus sponsae, & inseratur in quarto digito.
4 Veritas nuptiarum non consistit in sola commixtione maris & feminae, sed principaliter in tori conjugalis fide, & cura ordinata filios procreandi.
5 Qui non filios procreandi, sed explenda libidinis causa sibi invicem copulantur, non tam conjuges, quam fornicarii videntur.
6 Nuptia terram replent, Virginitas Paradisum.
7 Nuptia secunda permittuntur ut licite.
8 In nuptiis non debent Christiani saltare, & alia similia facere.
9 Nuptiarum solemnitas quibus temporibus fuerit prohibita jure veteri.
10 Et quibus temporibus sit prohibita jure novo Concilii Tridentini.
11 Tempus Adventus in hac prohibitione incipit a primis vespertis sabbati praecedentis, in feria autem quarta Cinerum a media nocte illius feriae.
12 Terminat autem tempus dictae prohibitionis in die Epiphaniae, & in die Octavae Paschalis inclusive.
13 Nuptiarum solemnitas pro certis anni temporibus potuit, & potest licite prohiberi ab ecclesia, & contrarium asserens est anathema.
14 Omnia ea, quae concernunt nuptiarum benedictionem, remissive.
15 Traductio uxoris ad domum viri privata, & sine solemnitate, & consummatio matrimonii, seu carnalis copula, an sit prohibita in supradictis anni temporibus.
16 Denuntiationes matrimonii fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare.
17 Per nuptias prohibitas proprie intelligitur ipsamet solemnitas seu pompa exterior, quae in contractu matrimoniali adhiberi solet.
18 Advertenda sunt hic aliqua notabilia, ad n. 19.
19 Mater transiens ad secundas nuptias privatur tutela filiorum prioris matrimonii.
20 Item perdit etiam curatellam eorum.
21 Dicta tamen poena non afficit patrem transeuntem ad secundas nuptias.
22 Alia ad rem, remissive.
23 Subnectuntur Supplementa Auctoris ad n. 31.
24 Addit, inseruntur, ad fin.

Nuptiae dicuntur ab obtinendo, quia feminae in nuptiis caput suum obtinere solent, textu expresso in cap. Nec illud 8. caus. 30. quest. 5. ibi: "Inde enim & nuptiae dicuntur, quod pudoris gratia se puellae obtinuerunt." Sic autem textu Rebecca videns Isaac sponsum venire in occursum sibi; Gen. 24. num. 64. & 65. ibi: "Rebecca quoque conspecto Isaac descendit de Camelo, & ait ad puerum: Quis est ille, qui venit per agrum in occursum nobis? Dixitque ei: Ipse est Domi-

mus meus. At illa tollens cito pallium, operuit se." Feminae, dum maritantur, ideo velantur, ut cognoscant se semper maritis suis subditas esse, & humiles, textu expresso in cap. Feminae, "dum maritantur, ideo velantur, ut noverint se semper maritis suis subditas esse, & humiles."

In nuptiis annulus a sponso sponsae datur, vel propter mutuae fidei signum, vel propter id magis, ut eodem pignore eorum corda jungantur, & ideo quarto digito inferitur, textu expresso in dist. cap. Foeminae 7. caus. 30. quest. 5. in fine, ibi: "In primis nuptiis annulus a sponso sponsae datur; sit hoc nimirum, vel propter mutuae fidei signum, vel propter id magis, ut eodem pignore eorum corda jungantur. Unde & quarto digito annulus idem inseritur, quod in eo vena quaedam, ut fertur, sanguinis ad cor usque perveniat. (verb. Annulus, & Arrha.)

Veritas nuptiarum non consistit in sola commixtione maris, & feminae, sed principaliter in tori conjugalis fide, & cura ordinata filios procreandi, ut expresse cavetur in cap. Non enim caus. 32. quest. 1. Unde qui non causa procreandi filios, sed explenda libidinis sibi invicem copulantur, non tam conjuges, quam fornicarii videntur, textu expresso in cap. Pudor. 1. causa 32. quest. 2. ibi: "Qui ergo non causa procreandi sobolis, sed explenda libidinis sibi invicem copulantur, non tam conjuges, quam fornicarii videntur. (Vide leg. 4. tit. 3. p. 4.)

Nuptia terram replent, Virginitas Paradisum; sic expresse dicitur in cap. Nuptiae 11. caus. 31. quest. 1. Nuptiae secunda permittuntur ut licite & cap. Hac ratio- ne 9. c. Quomodo 10. c. Apertiam 11. c. Deus 12. & cap. Quod si dormierit 13. caus. 31. quest. 1. cum similibus.

In nuptiis non debent Christiani saltare, & alia similia facere; Concil. Leodiensis. c. 53. ibi: "Non oportet Christianos ad nuptias euntes vel ballare, vel saltare, sed caste cenare, vel prandere, sicuti competit Christianis." Et hoc in secundis nuptiis prohibetur sub poena excommunicationis, & alia arbitraria; Concil. Turonensis. IV. cap. 13. ibi: "Fieri omnino prohibemus sub excommunicationis sententia, & alia poena arbitraria."

Nuptiarum solemnitas jure veteri prohibita erat a supragagesima usque in octavam Paschae, & tribus hebdomadis ante festivitatem Sancti Joannis Baptistae, & ab Adventu usque post Epiphaniam; & textu expresso in cap. Non oportet 10. caus. 33. quest. 4. ibi: "Non oportet a Septuagesima usque ad octavam Paschae, & tribus hebdomadis ante festivitatem Sancti Joannis Baptistae, & Adventu Domini, usque post Epiphaniam, nuptias celebrare, quod si factum fuerit, separentur; & ex parte concordant cap. Non oportet 8. cap. Non licet 9. & c. Nec uxorem 11. ead. caus. 33. & quest. 4. & de his fit sermo in cap. Capellanus 4. de Feriis. (Consonat lex 18. tit. 3. p. 4. prope fin. vid. lit. Q pag. 2. num. 25.)

Jure autem novissimo Concilii Tridentini sess. 24. de reformat. Matrimonii cap. 10. Nuptiarum solemnitas prohibetur solum ab Adventu Domini usque in diem Epiphaniae, & a Feria IV. Cinerum usque in octavam Paschalis inclusive, ibi: "Ab Adventu Domini Nostri Jesu Christi usque in diem Epiphaniae, & a Feria IV. Cinerum usque in octavam Paschalis inclusive antiquas solemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus observari Sancta Synodus praecipit. In aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit. Quas Episcopi, ut ea, quae decet, modestia, & honestate fiant, curabunt, Sancta enim res est matrimonium, & sancte tractandum."

Tempus Adventus in hac prohibitione incipit a primis vespertis Sabbati praecedentis; in Feria autem IV. Cinerum a media nocte illius Feriae; Barbosa in dist. sess. 24. Concilii Tridentini cap. 10. num. 2. Moltes in summa theologiae moralis tract. 4. cap. 11. num. 11. & alii passim. Terminat autem tempus dictae prohibitionis in die Epiphaniae inclusive, & in die octava Paschalis etiam inclusive; Concilium enim, dum dicit, usque in diem Epiphaniae, excludit ipsius octavam, & dum subjungit inclusive, comprehendit tam ipsam totam diei

DUBIUM TRADUCTIONIS SPONSAE.

Epiphaniae, quam totam diem octavae Paschalis, quia illud verbum inclusive ad utrumque tempus est referendum, cum nulla subit ratio diversitatis, ut recte notat Fagnanus in cit. cap. Capellanus 4. num. 5. de Feriis argum. leg. Plures 29. ff. de rebus dubiis, & leg. Cum post omnes 1. cod. de libris praeferitis.

Nuptiarum solemnitas pro certis temporibus potuit, & potest licite prohiberi ab ecclesia, & contrarium asserens est anathema; Concil. Trident. sess. 24. Doctrina de Sacramento Matrimonii Canon. 11. ibi: "Si quis dixerit, prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus superstitionem esse tyrannicam ab Ethnicorum superstitione profectam, aut benedictiones, aut alias caeremonias, quibus Ecclesia in illis utitur, damnaverit, anathema sit."

Omnia ea, quae concernunt nuntiarum benedictionem; vide verb. Benedictio art. 4. per tot.

Traductionem uxoris ad domum viri etiam privatam, & sine solemnitate, item & carnalem copulam seu consummationem matrimonii prohiberi in supradictis anni temporibus, censet, & multis adductis probat Fagnanus in cit. cap. Capellanus 4. de Feriis ad num. 8. usque in fine; & solum traductionem, quae fit cum solemnitate, esse interdictam, tenent Gofredus in summa tit. de Matrim. contrahend. contra interdict. eccles. num. 2. Tancred. & post eum Hostiens. in cit. cap. Capellanus n. 2. in fine. Reiffenstuel theol. moral. dist. 14. quest. 2. num. 12. Sanchez de Matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 7. num. 16. cum pluribus ibi citatis, & alii passim. Item & copulam carnalem, seu consummationem matrimonii esse licitam dictis temporibus tenent Sanchez loc. cit. num. 25. Navarr. in Manual. cap. 22. num. 7. Cardin. Bellarm. lib. 1. de Matrim. cap. 31. ad finem, Barbosa in dist. sess. 24. cap. 10. de reformat. Matrimonii. num. 5. & alii passim, & signanter Nicolius in flosculis verb. Matrimonium num. 6. ubi expresse dicit, quod matrimonium contrahere, vel consummare absque nuptiis, & traductione sponsae solenni, ac sine benedictione nuptiali nullo tempore prohibetur; ex Riuali Roman. rubric. de Sacrament. Matrimon. Navarr. cap. 22. n. 71. & jam sic obtinuit praxis, ut quocumque tempore licite matrimonium contrahatur coram Parocho, & testibus absque solemnitate, per textum ubi dicitur, quod ea sit Romanae Ecclesiae consuetudo, ut quocumque tempore matrimonium contrahatur. Unde denuntiationes matrimonii fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare, ut expresse decrevit Sac. Congreg. Episcop. & Regular. 18. Decemb. 1589. apud Barbos. in Summa Apostol. decis. verb. Denuntiationes Matrimoniales n. 2. de offe. & potest. Parochi cap. 21. num. 14. Per nuptias enim prohibitas proprie intelligitur ipsamet solemnitas, seu pompa exterior, quae in contractu matrimoniali communiter adhiberi solet, & argum. Concil. Trident. sess. 24. Canon. 11. ibi: "Prohibitionem solemnitatis nuptiarum, & cit. cap. 10. ejusdem sess. 24. ibi: Solemnium nuptiarum prohibitiones... Nuptias solemniter celebrari, ut expresse docet Reiffenstuel loc. cit. dist. 13. num. 2. & alii passim.

Attendenda sunt hic quae sapientissime suo more tradidit Cardin. de Lambertinis, deinde Summus Pontifex fel. record. in suis eruditissimis notificationibus volumine 4. notificatione 13. per tot. ubi plurimis solidissime ad rem adductis merito ibi videndis, docet ad licite contrahenda matrimonia temporibus vetitis, seu feriatis requiri licentiam Ordinarii in illis diocesisibus, ubi adest vel legitima consuetudo, vel diocesana dispositio ipsam petendi dictis temporibus; qua ibi obtenta, & licite contrahitur matrimonium, & sponsa absque solemnitate ab viri domum traditur, juxta decretum Sacrae Congregationis Concilii sub die 10. Junii 1684. ab ipso allegatis his verbis.

Nonnulli Parochi pro sua, & matrimonia contrahentium quiete supplicant declarari.

"An concessa per Episcopum licentia contrahendi matrimonium temporibus a Sacro Concilio vetitis, in illis locis, in quibus dispositio ejusdem Concilii ad ipsum quoque matrimonii contractum reperitur ad consuetudinem extensa, dicatur etiam permissa traductione sponsae, seu uxoris ad domum viri? Die, & anno quo supra, Respondit: Affirmative, dummodo traductio fiat absque solemnitatibus."

Ac inde concludit Sapientissimus Pontifex; nemo ergo super hoc se, ac alios inquietet; & si quis zelat evellere in hac materia abusus, curet potius eradicare a mente nubere volentium superstitionem jam bene universaliter introductam nolendi uxorem ducere mense Maji, juxta sancita in Concilio Provinciali Burdigalensi de anno 1614. cap. 7. de Matrimonio num. 5. ibi: "Abolenda sane perversa illa, ac superstitionis quorumdam opinio, mense scilicet Maji uxorem non ducendi, quasi aliquid ex eo mali omnino emanans fidelitati contrahentium, ac prosperitati nuptiarum officere possit. Doceatur igitur populus, & ab omnibus Parochis esse instruat, ut superstitionis illius nugas fidem habeat quaquam adhaereat; sed praeter ea tempus, in quibus ex praescripto Ecclesiae a celebratione nuptiarum abstinetur, nullum esse, quo ipse jure, & canonice celebrari prohibeantur."

Mater transiens ad secundas nuptias privatur tutela filiorum prioris matrimonii, textu expresso in leg. Matres 2. cod. Quando mulier tutelae officio fungi potest. ibi: Nam si maluit alia optare matrimonia, tutelam administrare non debent, & concordant Authent. Sacramentum, & leg. Si Pater 3. cod. 1. item perdit etiam curatellam eorum, leg. Quod si noluit 31. §. 23. ff. De Reilitio Edicto, Reiffenstuel lib. 4. decret. tit. 2. §. numer. 39. Sanchez de matrimonio lib. 7. disp. 88. numer. 4. & 11. Joannes Angelus Bossius de Matrim. contractu. cap. 11. num. 268. Rosignol. in alias de Matrimonio controversias contract. 15. de Matrimonio IV. prae not. 6. num. 1. & 3. & alii passim. Et ratio est, quia vehementer, & efficacissima praesumptio est, quod femina transiens ad secundas nuptias negligat filiorum praecedentis matrimonii curam, eorumque bona in commodum posterioris matrimonii cum illorum jactura disperdat.

Dicta tamen poena non afficit patrem transeuntem ad secundas nuptias; Baldus Authent. Eisdem poenis num. 8. cod. de secundis nuptiis, Angelus l. Ex factis num. 4. ff. de vulgari, & pupillari substitutione, Pinellus leg. final. num. 15. de bonis maternis, Reiffenstuel loc. cit. num. 39. Rosignol. loc. cit. num. 2. Sanchez loc. cit. num. 12. & alii: Immo existente patre non datur filii tutor, nisi eosdem emancipet; leg. Si infanti 18. cod. de jure deliberand. manetque pater legitimus administrator gaudens usufructu bonorum maternorum filius quoad proprietatem competentibus, leg. Generaliter 5. verb. Negotia, cod. de secundis nuptiis, & leg. Omnem 4. cod. de bonis maternis, ibi: "Patres igitur ususfructum rerum maternarum etiam ad secundas nuptias migraverint, sine dubio habere debent." Supradicta enim lex cum praecise loquatur de matre binuba, & non de patre binubo, utpote poenalis, est stricte interpretanda, nec est extendenda ultra expressa arg. cap. Odia 15. de regul. juris in 6. cum similibus; tum quia in patre binubo non currit illud tantum periculum in damnum filiorum prioris matrimonii, quod currit in matre binuba; ut de se patet, adeoque &c.

Parentes transeuntes ad secundas nuptias, quando amittant hereditatem, & legitimam filiorum praemortuorum. Vide verb. Legitima ad n. 33. ad 35.

Alia ad rem. Vide verb. Benedictio art. 4. per tot. & verb. Uxor n. 42. (Vide verb. Tutela, Tutor, in nov.) Nuptiarum ritus superstitione infecti, fidelibus Indis prohibentur; Benedictus XIV. tom. 1. constitut. 107. in-

